

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 77a (4)

IZDAN 1 NOVEMBRA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13670

Irving Air Chute Co., Inc., Buffalo, U. S. A.

Odeća za letenje na velikim visinama.

Prijava od 25 januara 1936.

Važi od 1 marta 1936.

Usled niske temperature, koja vlada na velikim visinama, potrebno je da se avijatičari zaštite od hladnoće, jer od njihovog fizičkog raspoloženja zavisi uspeh letenja. Do sada se je za tu svrhu upotrebljavala naročita odeća običnog kroja, postavljena krznom, ali kod ove odeće je ipak, na mestima zakopčavanja, prodirao hladan vazduh pod odeću. Pored toga ova odeća nije se mogla skinuti za vreme letenja, prilikom nailaženja u toplije zone vazduha. Postojala su takode i odela zagrevana električnom strujom, ali u tom slučaju je avijatičar svojim odedom morao biti prikopčan na izvor struje, a zagrevne žice su stalno predstavljale opasnost od kratkog spoja, pošto se je njihova izolacija kvarila za vreme svlačenja i oblačenja odela.

Pronalasku je cilj da ukloni sve navedene nedostatke, što je u punoj meri i uspelo. Odeća prema ovom pronalasku sastoji se iz tri dela: pantalona, kaputa i kape, a izrađena je od kože i postavljena je krznom, materijom od kamilje dlake ili t. sl. Glavna karakteristika ove odeće sastoji se u tome, što se pantalone upotrebom poznatih zatvarača (zip) postavljenih na dva podužna raspóra, mogu sa dva poteza ruke potpuno otvoriti ili zatvoriti, pri čemu pantalone u otvorenom i razvijenom stanju predstavljaju jedan skoro ravan komad materijala. Spoljna ivica ovih raspóra snabdevena je jednim delom poteznog zatvarača, pri čemu je drugi njegov deo ušiven na unutrašnjoj podužnoj strani pantalona i to na malom odstojanju od njene ivice. Onaj deo u vidu trake, koji se nalazi iz-

među jednog dela zatvarača i ivice, na unutrašnjoj podužnoj strani pantalona, dolazi prilikom zatvaranja poteznog zatvarača ispod spoljne ivice pantalona, tako da se tim preklapanjem sprečava ulaz vazduha do tela. Ovakav kraj pantalona istovremeno omogućava da se one obuku a da se kroz nogavice ne provlači obuća, koja je često puta zamrljana blatom. Kaput je napravljen iz istog materijala, a zakopčava se takode poteznim zatvaračem, koji je na jednoj strani ušiven na malom odstojanju od podužne ivice, tako da se i ovde zatvaranje kaputa vrši uz preklapanje njegovih ivica, čime se sprečava pristup hladnog vazduha do tela. Donji deo rukava snabdeven je kod zglavka jednim raspórom, koji se zakopčava takode poteznim zatvaračem, a time je avijatičaru omogućeno oslobođenje zglavka u toplijim zonama vazduha. Okovratnik je snabdeven na spoljnoj strani kopčama, za učvršćivanje elastične trake, koja se učvršćuje i na kapi, pomoću naročitih preklopnih jezičaka, tako da ova traka osigurava za vreme letenja prijanjanje okovratnika uz glavu, a pošto je ona elastična to pokretanje glave nije ometano.

Predmet pronalaska pokazan je na priloženom crtežu u jednom primeričnom obliku izvođenja, gde Fig. 1 pokazuje spoljni izgled pantalona u otvorenom, razvijenom stanju, Fig. 2 pokazuje avijatičara sa zatvorenim pantalonama i otvorenim kaputom, Fig. 3 pokazuje avijatičara sa odećom spremnom za letenje na velikim visinama, Fig. 4 pokazuje u glavnom raspóru donjeg dela rukava, a Fig. 5 pokazuje avijatičara sa pantalonama, kod kojih je

jedna nogavica zatvorena a druga otvorena.

Pantalone (Fig. 1), koje u otvorenom razvijenom stanju imaju izgled skoro ravnog komada materijala, snabdvene su podeljivim ramenjačama *r*, a na spoljnim ivicama jednim delom poteznog zatvarača *z*. Drugi deo poteznog zatvarača ušiven je na unutrašnjem podužnom rubu pantalona, ali na malom odstojanju *a* od ivice, da bi se prilikom zatvaranja pantalona izvršilo, ispod zatvarača, preklapanje materijala. Deo *b* u vidu jezička, predstavlja deo pantalona, koji se kod zatvorenih pantalona nalazi na trbuhu avijatičara (Fig. 2 i 3). Gornja ivica pantalona nalazi se iznad struka, da bi se sačuvala toplota krsta i područja bubrega, koji delovi najviše trpe od hladnoće. Pantalone se oblače tako da se pomoću ramenjača, u otvorenom stanju prebace preko ramena, pa se zatim kopčom poteznog zatvarača spoje ili gornji delovi delovi zatvarača ili donji delovi zatvarača (na donjem kraju nogavice) našta se kopča poteznog zatvarača povuče na gore, ili na dole, već prema tome, sa koje strane se počinje zatvaranje raspore. Isto se ponavlja sa drugim rasporem pantalona. Kopča zatvarača postavlja se, kao što je napred pomenuto, ili na gornju ivicu pantalona, ili na donju ivicu pantalona, prema tome, u kakvim se prilikama avijatičar nalazi za vreme letenja, da bi mu se omogućilo, dolaskom u toplije zone, otvaranje ili gornjeg ili donjeg dela pantalona. Zatvaranjem poteznog zatvarača obrazuje se na pantalonama za vazduh nepropusni šavovi *z*⁰.

Kaput se oblači kao običan kaput i zatvara se poteznim zatvaračem, koji je na jednoj strani ušiven na ivici raspore, a drugi njegov deo ušiven je na odstojanju *a* (Fig. 2) od ivice, da bi se postigao isti efekat preklapanja, kao i kod pantalona. Okovratnik *o* (Fig. 2, 3 i 4) konstruisan je tako, da se može nositi u spušenom stanju (Fig. 2 i 4) i u podignutom stanju (Fig. 3). Da bi se položaj podignutog okovratnika osigurao za vreme letenja, snabdeven je okovratnik na spoljnoj strani sa dve kopče *k* (na Fig. 3 pokazana je samo leva kopča), za koju se učvršćuje elastična (gumena) traka *p*, koja se učvršćuje i na kapi i to ispod preklapnih jezičaka *j*. Elastična tra-

ka *p* pritiskuje tako gornje ivice okovratnika o glavu avijatičara, a njena elastičnost omogućava i lako pokretanje glave. Krajevi rukava snabdveni su rasporem i snabdveni su poteznim zatvaračem, čiji su delovi označeni sa *z*¹. (Fig. 4). Da bi se omogućilo tesno prijanjanje kaputa uz pantalone i sprečilo prodiranje vazduha sa donje ivice kaputa, kaput je snabdeven pojaseom *s* (Fig. 3), pomoću kog se kaput može čvrsto stegnuti uz pantalone. Ova odeća omogućava avijatičaru da jednom rukom, za vreme letenja, spusti ili digne okovratnik i da povlačenjem kopče poteznog zatvarača otvori ili zatvori pantalone, ili oslobodi zglavkove rukavu, ne ispuštajući iz vida aparate i upravljač letilice. Razume se, da se položaj raspore može menjati, a da se time ne izide van okvira ovog pronalaska.

Patentni zahtevi:

1.) Odeća za letenje na velikim visinama, izrađena iz kože i postavljena krznom, materijom iz kamilje dlake ili sl., koja se sastoji iz pantalona, kaputa i kape, naznačena time, što su pantalone snabdvene sa dva podužna raspore tako da one u otvorenom i razvijenom stanju predstavljaju skoro ravan komad materijala, pri čemu su na spoljnoj podužnoj ivici snabdvene jednim delom poteznog zatvarača (*z*) dok je drugi deo tog istog zatvarača ušiven na unutrašnjoj podužnoj strani pantalona i to na malom odstojanju (*a*) od ivice.

2.) Odeća prema zahtevu 1, naznačena time, što je jedan deo poteznog zatvarača (*z*) ušiven na podužnoj ivici kaputa, a njegov drugi deo ušiven je na drugom krilu kaputa i to na malom odstojanju (*a*) od njegove ivice, dok je donji deo rukava snabdeven rasporem, čije su ivice snabdvene odgovarajućim delovima poteznog zatvarača (*z*¹).

3.) Odeća prema zahtevu 1 i 2, naznačena time, što su na spoljnoj strani okovratnika predviđene kopče (*k*) za učvršćivanje elastične trake (*p*), koja se učvršćuje na kapi, ispod njenih preklapnih jezičaka (*j*).

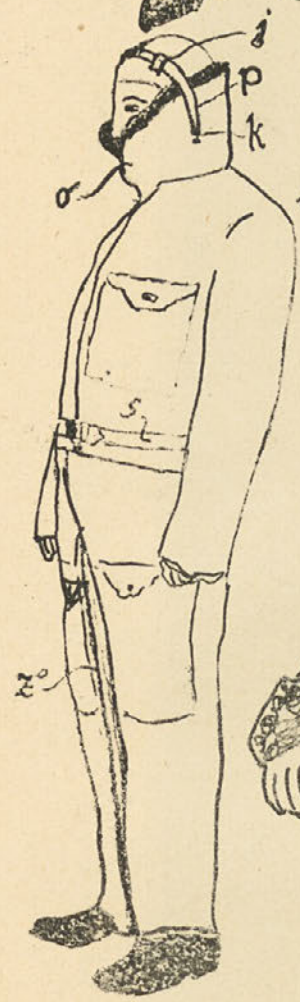
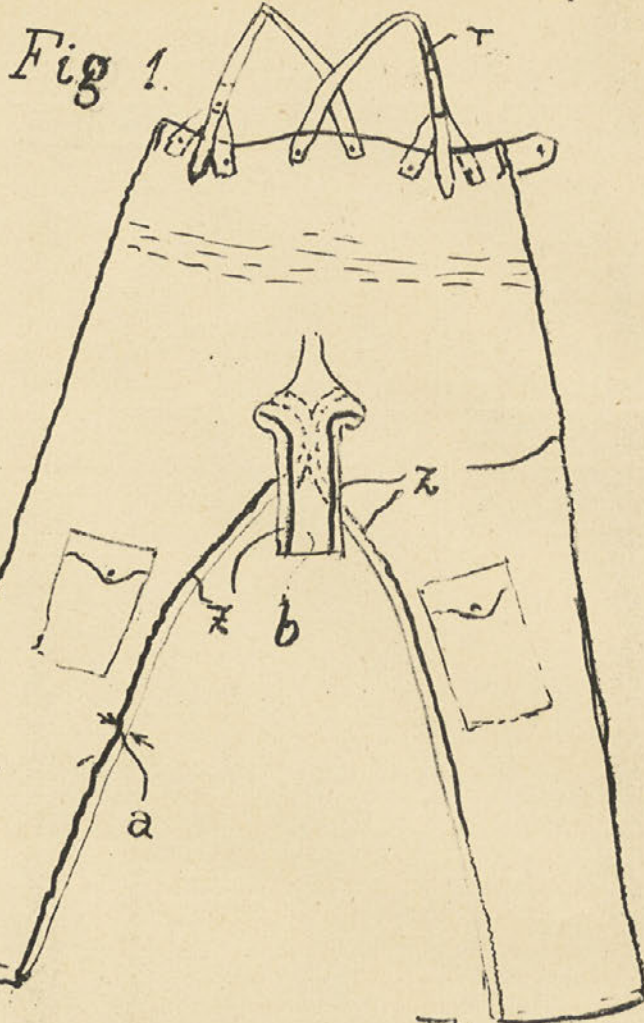
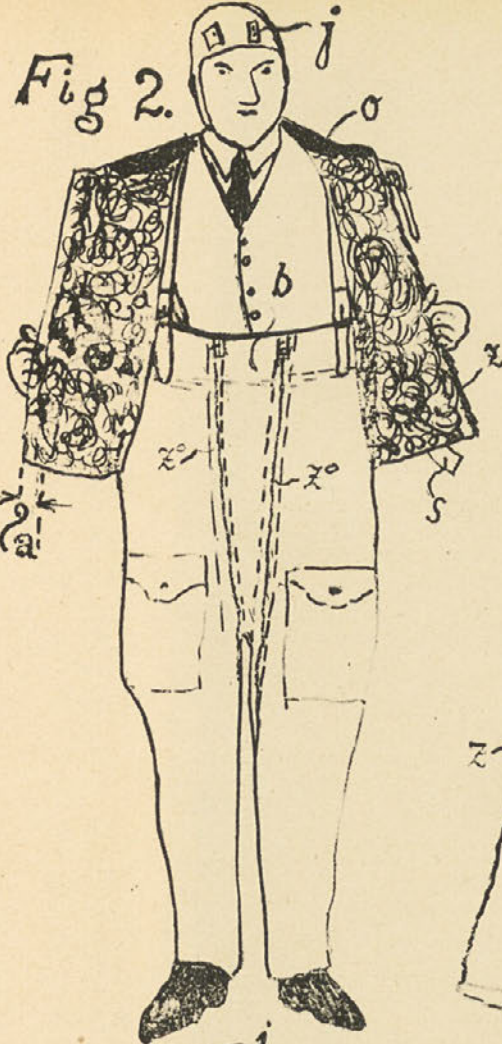

Fig 3

Fig 4

Fig 5.

